var kommet ind i Telegrafvæsenet, efter Arbejdstiden skulde have forberedt mig og gaaet til Husmoder-Kursus! Arbejdsbyrden var i Virkeligheden i Forvejen for stor for den næppe udviklede 17-aarige spædes Kræfter. Og som med mig selv, saaledes med alle mine læsende eller selverhvervende Jævnaldrende.

Tidsrummet mellem 14 og 20 Aar er jo den Periode, da man paabegynder eller uddanner sig for sin Livsstilling; det skulde da synes indlysende, hvor uheldigt det vilde være at forkludre de Unges Evner til at kunne koncentrere sig om de foreliggende Eksaminer, Kursus eller Stillinger, som maaske er grundlæggende for hele deres Fremtid.

Og nu de unge Piger, hvis Uddannelse af en eller anden Grund skulde foregaa i Udlandet, de skulde altsaa løsrives fra deres Studier og sendes hjem for at gaa paa Husmoder-Kursus! Loven maatte jo være lige for alle. Jeg kunde fremdrage flere Eksempler paa, hvordan en saadan Lov vilde virke i Praksis, men de anførte faar foreløbig være nok.

Jeg vil derefter vende mig mod det, jeg vil kalde en saadan Lovs Tendens. Jeg har været en begejstret Læser af Fru Lemches Bog om Dansk Kvindesamfunds Historie; jeg har derigennem faaet Øje for D. K.'s historiske Linier, der har været et stilfærdigt, men maalbevidst Frigørelsesarbejde: Hjælp til Selvhjælp, Bestræbelse for ogsaa at skaffe os Kvinder Betingelserne for den frie, selvvalgte Livsvej og en Nedbryden af de Fordomme og den Tvang, den én Gang — kanske til Dels endnu — begrænsede Kvindernes Virkefelt. En saadan Tvangslov som den i Kolding omtalte vil efter min Mening være intet mindre end et Brud med D. K.'s Fortid; det vilde være at trække en Linie, der ikke fortsatte eller fulgte, men krydsede de historiske Linier. Det vilde rentudsagt være en reaktionær Linie: ved Tvang søge at drive Kvinderne mod en bestemt Interesse-Sfære, og samtidig vanskeliggøre og sinke deres Uddannelse til andet Erhverv.

Men der er ogsaa en anden Tendens og af langt videre og mere skæbnesvanger Betydning: Tvangen *som et Princip,* der ved denne første Tvangslov fik sin Autorisation i den danske Forfatning. At Statsmagterne o: det vilkaarlige Rigsdagsflertal senere hen vil erindre og benytte dette nye Middel til at tvinge visse tvivlsomme Programsager igennem, det har jeg oplevet i Norge, saa hvorfor skulde Danmark ikke ogsaa kunne faa sit Net af Tvangslove. Skal D. K. — Emancipationens Forkæmper — være den, der viser Statsmagterne Tvangslovene som politiske Vaaben? Man ser vel den tragiske Ironi, der er fuldstændig ved, at det ikke er mod de mange eller faa Individer under *visse Forhold,* en saadan Tvangslov skulde rettes, men mod *alle Kvinder qua Køn!*

Der kan indvendes, og vil sikkert ogsaa blive indvendt, at det dog kan være nyttigt ogsaa for mange ugifte Kvinder at kunne behandle Børn og lave Mad; hertil vil jeg svare, at det ogsaa vilde være nyttigt for dem at kunne lappe sine Sko og sy sine Klæder selv — skulde vi ikke ogsaa have en Tvangslov om det? Ja, for Hus og Børn kommer da virkelig ikke saadan helt pludseligt og naturnødvendigt til alt Kvindekøn!

Silkeborg, i Oktober 1912.

Astrid Krüger-Eide.

Et anerkendende Ord.

Der var en yngre Frue, der med Bitterhed sagde til en Veninde: »Aldrig siger min Mand mig et rosende Ord, skønt Gerningen i Hjemmet tager al min Tid. Tjenestepigen faar Løn og af og til et opmuntrende Ord, jeg faar ingen af Delene«.

Disse Ord, som synes uoverlagte bittre, indeholder alligevel nogen Sandhed. Der er saa mange trætte Husmødre, optagne som de er fra Morgen til Aften af Husgerningen, Børnene, Syning o. s. v. Og der er saa mange intelligente Kvinder, der forsumper, fordi den daglige Gerning ikke levner dem Tid til at dyrke en eneste Interesse. Nogle vil maaske sige, at hvor der holdes Pige, maa Arbejdet vel kunne overkommes; men det kommer virkelig an paa, hvor meget der er at gøre. Det er dog Husmoderen, der bærer Ansvaret for, om Hjemmet er velordnet, Børnene velplejede, og om der er Balance i Budgettet. Naar Aftenen kommer, og Børnene er bragt tilsengs, saa kommer der et Tidspunkt, hvor der er Ro over hele Linien. Pigen forføjer sig op paa sit Værelse, gaar